

Asia: VN/19831/2023

Työrauhalainsäädännön kehittäminen - luonnos hallituksen esitykseksi työehtosopimuslain, työriitojen sovittelusta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä

Hallituksen esitys työrauhalainsäädännön kehittämiseksi on erittäin tervetullut. Kauan sitten vanhentunutta työrauhalainsäädäntöä on pyritty korjaamaan muun muassa keskusjärjestöjen välisessä työryhmässä, mutta täysin tuloksetta. Myöskään liittojen työryhmät työrauhan parantamiseksi työehtosopimusteitse eivät ole edenneet.

Nykyinen työrauhalainsäädäntö heikentää Suomen kansantalouden kilpailukykyä suorien taloudellisten menetysten ja mainehaitan vuoksi. Jokaisen valtakunnallisen satamalakon jälkeen osa kansainvälisistä tavaravirroista on jäänyt pysyvästi pois Suomen satamista ja Suomen teollisuudelta.

Esitetyt muutokset työrauhalainsäädäntöön parantaisivat kilpailukykyämme ja veisivät työmarkkinajärjestelmäämme lähemmäksi pohjoismaista työmarkkinajärjestelmää.

Nykytilan ja sen arviointi

1 luku - Asian tausta ja valmistelu

2 luku - Nykytila ja sen arviointi

-

Yleisperustelut - luvut 3-6

3 luku - Tavoitteet

4 luku - Ehdotukset ja niiden vaikutukset

5 luku - Muut toteuttamisvaihtoehdot

-

8 a§ [myötätuntotyötaistelun rajoitukset]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Satamien tukilakot ovat olleet usein järeitä kaikkiin satamiin kohdistuvia lakkoja, jotka on toteutettu ilman ilmoitusaikaa. Shokkivaikutus elinkeinoelämään on ollut merkittävä.

Ehdotuksen mukaan työtaistelun suhteettomuuden määritelmänä on, että myötätuntotyötaistelusta aiheutuvat vahingolliset seuraukset pääriidan osapuolille olisivat ilmeisessä epäsuhteessa tuettavalla työtaistelulla tavoiteltavaan päämäärään nähden. Suhteettomuuden kriteeri on asetettu liian korkealle, kun epäsuhteelta edellytetään ilmeisyyttä. Viittaamme suhteettomuusarvioinnin osalta Elinkeinoelämän Keskusliiton lausunnossaan toteamiin seikkoihin.

Suomen satamien kautta kulkee yli 90 prosenttia Suomen ulkomaankaupasta, joten valtakunnalliset satamalakot pysäyttävät Suomen ulkomaankaupan. Satamalakkojen osalta hallituksen esityksessä olisi syytä todeta, että kaikkiin Suomen satamiin kohdistuva lakko on suhteeton ainakin silloin, jos tuettava työtaistelu on paikallinen.

8 b § [Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Työajan ulkopuoliset poliittiset mielenilmaukset kuuluvat demokratiaan, mutta poliittiset työtaistelut mahdollistavat ääritapauksissa välineen, jolla pieni ihmisjoukko voi vaikuttaa demokraattiseen päätöksentekoon ulkoparlamentaarisin keinoin. Poliittisissa työtaisteluissa on myös se epäkohta, että vahingot kärsii muu taho kuin se, johon työtaistelu kohdistuu. Toistaiseksi ammattiyhdistysliike on ollut suhteellisen maltillinen poliittisissa työtaisteluissa, mutta pidämme tärkeänä, että poliittisiin työtaisteluihin tulisi saada rajoituksia.

Poliittisten lakkojen enimmäiskesto tulisi rajoittaa korkeintaan muutaman tunnin pituiseksi. Sama aikaraja tulisi säätää koskemaan muitakin poliittisia työtaisteluita.

9 § [Hyvityssakko]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Hyvityssakkojen ehdotetut minimi- ja maksimimäärät tulevat vähentämään laittomien työtaisteluiden määrää ja Suomen mainetta lakkoherkkänä maana. Nykyiset hyvityssakkomäärät eivät juurikaan ehkäise laittomia työtaisteluita.

Lakiehdotuksen perusteluissa tulisi konkreettisemmin ottaa kantaa tulevaan Työtuomioistuimen soveltamiskäytäntöön ja korostaa, että lainmuutoksen jälkeen keskimääräiset hyvityssakot eivät jää asteikon alarajan tuntumaan.

10 § [Hyvityssakkoon tuomitseminen]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lakiin lisättävät otsikoinnit

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

1 § Lain tarkoitus ja soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

7 § Ilmoitus työnseisauksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Työnseisauksia koskeva ennakoilmoitusvelvollisuus koskien myötätuntotyötaisteluita ja poliittisia työtaisteluita on hyvin tarpeellinen uudistus. Ehdotettu 7 päivän aika on kuitenkin tarpeettoman lyhyt. Pidämme tarkoituksenmukaisena 14 päivän ennakoilmoitusaikaa, jota on noudatettava työehtosopimusneuvotteluihinkin liittyvissä työnseisauksissa. Varsinkin myötätuntotyötaistelut tulevat usein yllättäen ja elinkeinoelämällä tulisi olla riittävästi aikaa varautua niihin.

8 a § Myötätuntotyötaistelun rajoitukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 b § Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 c § Työtaisteluoikeus virkasuhteessa

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

18 a § Hyvitys

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

18 b § Hyvityksen rahamäärän tarkistaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

3 luvun 6 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

4 luvun 9 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ehdotettu lain siirtymäsäännös on tarpeeton ja aiheuttaa hämmennystä. Emme näe tarvetta siirtymäsäännökselle. Säännösten tulee koskea kaikkia lainmuutosten voimaan tullessa.

Mutru Juha
Satamaoperaattorit ry